

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 28 listopada 2018 r.

DPPI-WIT.053.10.2018.AMO

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00-450 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na Pana pismo z 31 października br. znak ZEW.422.24.2018.KD uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Zgodnie z przepisami *ustawy Prawo oświatowe*¹, to kurator oświaty w imieniu wojewody wykonuje na obszarze województwa zadania i kompetencje określone w tej ustawie oraz przepisach odrębnych, w tym m.in. organizuje olimpiady, konkursy, turnieje, przeglądy oraz inne formy współzawodnictwa i prezentacji osiągnięć uczniów szkół na obszarze województwa.

Zasady organizacji konkursów przedmiotowych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w *sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad*².

Podkreślić należy, że przepisy powyższego rozporządzenia nie przewidują ingerencji Ministra Edukacji Narodowej w sprawy związane z przeprowadzaniem konkursów przedmiotowych. Zgodnie bowiem z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, konkurs przygotowuje i przeprowadza wojewódzka komisja konkursowa powołana przez kuratora oświaty, który określa zadania komisji oraz zatwierdza regulamin konkursu, opracowany przez komisję.

Czynności podjęte przez właściwego kuratora oświaty w tym zakresie są zatem w pełni autonomiczne.

Niezależnie od powyższego, w Ministerstwie Edukacji Narodowej, przed rozpoczęciem roku szkolnego, przygotowywane są rekomendacje dla kuratorów oświaty, dotyczące struktury i sposobu organizacji konkursów przedmiotowych. Rekomendacje te każdorazowo uwzględniają potrzebę zagwarantowania równych szans wszystkim uczestnikom konkursów.

¹ Art. 51 ust. 1 *ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.).

² Dz.U. Nr 13, poz. 125 z późn. zm.

Również nowelizacja rozporządzenia w 2017 r. miała na celu stworzenie spójnej, drożnej struktury organizacji zawodów wiedzy na każdym etapie edukacyjnym, dla uczniów każdego typu szkoły, realizującej kształcenie według odpowiedniej podstawy programowej. Nowelizacja rozporządzenia zapewniła możliwość wzięcia udziału w dostępnych dla danej grupy uczniów zawodach wiedzy, a tym samym uzyskiwania uprawnień obowiązujących tak w systemie egzaminacyjnym jak i postępowaniu rekrutacyjnym.

Z wyjaśnień przekazanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty wynika, że w roku szkolnym 2018/2019, na mocy przysługujących mu uprawnień³ zlecił on organizację konkursów Mazowieckiemu Samorządowemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie (MSCDN).

Regulaminy konkursów przedmiotowych wprowadzone zostały Zarządzeniem Nr 59 Mazowieckiego Kuratora Oświaty z 12 września 2018 r.⁴, a programy merytoryczne konkursów dla uczniów szkół podstawowych opracowane zostały w oparciu o dwie podstawy programowe kształcenia ogólnego⁵.

Nowa podstawa programowa dla szkoły podstawowej jest realizowana od roku szkolnego 2017/2018 i została dostosowana do wydłużonego cyklu nauczania w szkole podstawowej oraz w szkołach ponadpodstawowych.

Przyjęta koncepcja edukacji, wyrażona w szczególności w zadaniach szkoły oraz celach kształcenia – wymaganiach ogólnych, odzwierciedla kluczowe cele i założenia reformy oświaty, w tym m.in.:

- wzmocnienie efektywności kształcenia w zakresie języków obcych nowożytnych poprzez stworzenie systemu dającego szansę uczniom na nieprzerwaną i systematyczną naukę języka obcego, naukę drugiego języka obcego, jak również możliwość kształcenia dwujęzycznego;
- rozwijania wśród uczniów przedsiębiorczości i kreatywności oraz kształtowania umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz wprowadzenie powszechnej nauki programowania od klasy I szkoły podstawowej;
- rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych przez wyodrębnienie nauczania biologii, chemii, fizyki i geografii już na II etapie edukacyjnym - z kontynuacją na III etapie edukacyjnym.

³ § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r., poz. 125 ze zm.).

⁴ W sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do stosowania regulaminów konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa mazowieckiego w roku szkolnym 2018/2019 oraz Zarządzeniem Nr 60 Mazowieckiego Kuratora Oświaty z dnia 12 września 2018 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do stosowania regulaminów konkursów przedmiotowych dla uczniów gimnazjów i klas gimnazjalnych województwa mazowieckiego w roku szkolnym 2018/2019).

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.).

Jednym z podstawowych założeń nowej podstawy programowej był powrót do spiralnego (przyrostowego) układu treści nauczania/wymagań edukacyjnych, który umożliwi powtarzanie, utrwalanie i poszerzanie materiału na kolejnych, wyższych etapach nauczania.

W roku szkolnym 2018/2019 Mazowiecki Kurator Oświaty, uwzględniając rekomendacje MEN związane z przejściowym etapem reformy oświaty, stworzył możliwość udziału w trzynastu konkursach przedmiotowych wszystkim zainteresowanym uczniom: odrębnie dla uczniów szkół podstawowych, odrębnie dla uczniów gimnazjów. Decyzja ta była podjęta w celu wyrównywania szans uczniów uzdolnionych, w tym w szczególności w kontekście organizacji procesu rekrutacji na rok szkolny 2019/2020⁶.

W województwie mazowieckim do tej pory organizowane były dwa konkursy przedmiotowe dla uczniów szkół podstawowych: z matematyki i języka polskiego.

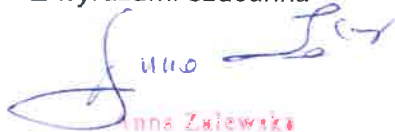
Analiza regulaminu konkursów przedmiotowych w województwie mazowieckim wskazuje, że kurator oświaty zapewnił równe traktowanie uczniów uzdolnionych zarówno ze szkół podstawowych jak i gimnazjów. Uczniowie są kwalifikowani oddzielnie do kolejnych etapów konkursów na podstawie poziomu wykonalności testu, proporcjonalnie do liczby uczniów startujących w każdym etapie edukacyjnym, ale jednocześnie obowiązują ich te same minimalne regulaminowe progi kwalifikacyjne.

Jednocześnie podkreślić należy, że wojewódzkie konkursy przedmiotowe adresowane są do uczniów zdolnych, wykazujących szczególne zainteresowanie wybranym przedmiotem nauczania, prezentujących rozległą wiedzę, wykorzystujących umiejętność rozwiązywania trudnych zadań problemowych, a także umiejętności językowe.

W całej Polsce przystępują do nich uczniowie, którzy pogłębiają wybraną tematykę, a ich wiedza i umiejętności znacznie wykraczają poza wymaganą podstawę programową. Są to konkursy, które służą przede wszystkim rozwojowi pasji, zainteresowań oraz uzdolnień uczniów. Jednocześnie są to konkursy, które dają możliwość finalistom i laureatom tych konkursów korzystania z uprawnień określonych w przepisach oświatowych.

W tym kontekście należy podkreślić, że została zachowana zasada równego traktowania uczniów oraz zostały podjęte odpowiednie działania prawne i organizacyjne, mające na celu wyrównanie szans uczniów biorących udział w konkursach przedmiotowych.

Z wyrazami szacunku

Anna Zakiewska